

SITUATA E REFUGJATËVE SIRIANË NË SHQIPËRI
Monitorim nga media e shkruar dhe elektronike
Prill 2016

Që kur situata e emigrimit të refugjatëve sirianë është në fokus të mediave ndërkombëtare dhe kombëtare, Shqipëria si të gjitha vendet e Evropës ka qënë pjesë për akomodimin e tyre. Sirianët kanë ardhur në afërsi të kufijve Shqiptarë dhe shteti ynë po përgatitet për të përballuar këtë situatë në mënyra të ndryshme.

Observatori për të Drejtat e Fëmijëve ka ndërtuar kapacitet e saj që të jenë të gatshëm për të trajtuar këtë situatë. Observatori shpreh gatishmërinë e saj për t'u përfshirë në situatën emergjente me stafin e saj në 12 qarqet e Shqipërisë dhe të përfshihen në të gjitha përgatitjet dhe në trajnimet si të urgjencës / vlerësimin e situatës humanitare /monitorimin e të drejtave të njeriut dhe të fëmijëve /situatat humanitare, Observatori ka bërë një hetim të situatës së refugjatëve Sirianë të pasqyruara në median e shkruar kombëtare dhe ndërkombëtare dhe në mediat elektronike. Në këtë material ju mund të gjeni një pasqyrë të situatës së refugjatëve sirianë në lidhje me Shqipërinë.

International media signals Albania

- Ardhja e refugjatëve sirianë në Shqipëri duket e pashmangshme. Agjencia ndërkombëtare e lajmeve "Euro news" dhe British "Sunday times" në Janarë raportuan se Shqipëria do të shërbejë si vend tranzit për refugjatët sirianë që vijnë nga Greqia duke qënë se Maqedonia është duke shtrënguar kufijtë e saj. Mediat britanike kanë spekuluar një numër prej 75 mijë refugjatësh që mund të vijnë në Shqipëri.
- Portali Grek, protothema.org njoftoi se refugjatët jo vetëm që do të përdorin Shqipërinë si rrugë tranzite, por ata do të vendosen në Korçë dhe Gjirokastër.
- Agjencia për monitorimin e bisneseve "Fitch Ratings", në listat e saj të fundit raportoi se "Kriza e refugjatëve", është një faktor që mund të ndikojë ekonominë shqiptare në të ardhmen e afërt. Shqipëria mund të bëhet një rrugë tranzit për refugjatët të cilët janë duke u përpjekur për të hyrë në Evropën veriore. Hungaria, Kroacia dhe Sllovenia kanë mbyllur kufijtë e tyre.
- Gazeta italiane "La Stampa", raportoi më 2 Mars, që një valë refugjatësh së shpejti do të hyjnë në kufijtë shqiptare , më vonë do të përpiqen për të kaluar në brigjet italiane me

anije. Gazetarët e "La Stampa", kanë ndalë në pikën kufitare të Kapshticës midis Shqipërisë dhe Greqisë, e cili mendohet të jetë pika e parë e mbërritjes.

- Gazeta prestigjioze "The Economist" shkruan se Shqipëria së shpejti duhet të merret me refugjatët nga Siria, Afganistani dhe Iraku të cilët janë të bllokuar në Greqi për të hyrë në Evropë përmes Maqedonisë.
- Media Greke më 19 mars raportoi se rreth 200 refugjatë, duke përfshirë gra dhe fëmijë, janë vendosur në disa shkolla në qytetin e Dolianes, 25 km larg nga kufiri shqiptar. Autoritetet greke kanë në plan për të vendosur rreth 2000 refugjatë përgjatë vijës kufitare me Shqipërinë. Aktualisht, janë rreth 46 mijë refugjatë në Greqi.
- Greqia ka filluar ndërtimin e tri kampe të refugjatëve në afërsi të kufirit me Shqipërinë, në Janinë. Një nga kampet në fushën Pogona do të presë 200 refugjatë, ndërsa kampi tjetër në Janinë do të ketë një kapacitet prej 700 refugjatëve.

Attention, measures, plans and commitment of the Albanian Government

- Shemsi Prençi, Drejtori i Emergjencave Civile, ka deklaruar (në janar) se tre ish kampet ushtarake do të përdoren për refugjatët.
- **Takimi në Amsterdam** - Ministri Bushati tha se autoritetet shqiptare janë të angazhuara për të marrë masa dhe të monitorojnë situatën, në bashkëpunim me vendet fqinje dhe me OKB-në dhe BE-në.
- Asambleja Parlamentare e Mesdheut u zhvillua në Tiranë - ku u theksua se është i nevojshëm bashkëpunimi për një platformë solide. Kryetari i Kuvendit, Ilir Meta, mori pjesë në këtë ngjarje: Evropa ka nevojë për një Mesdhe me të bashkuar. Një mesdhetarë i sigurtë do të thotë një Evropë më e sigurt. Sipas tij, për të përballuar krizën e refugjatëve duhet një plan veprimi i cili duhet të hartohet nga Evropa dhe Mesdheu.
- Ministrja e Mbrojtjes, Mimi Kodheli më 24 shkurt, tha para Komisionit Parlamentar të Sigurisë Kombëtare se qeveria po merr masa për të mirëpritur një fluks të refugjatëve. Kjo është konfirmuar edhe nga Zëvendësministrja e Punëve të Brendshme, Elona Gjebrea.

- Në një takim mes komisionerit të BE-së Dimitris Avramopulos dhe Ministrit të Brendshëm, Saimir Tahiri, i cili e kishte takuar për të diskutuar rreth krizës dhe sigurisë së emigrantëve, në 25 shkurt, u siguria se Shqipëria do të mbështetet në rast se do të vijnë refugjatët.
- Kryeministri shqiptar Edi Rama më 25 shkurt, ka thënë gjatë një intervistë për Top Channel se vendi nuk do të bëhet një rrugë e re për emigrantët që duan të shkojnë në Perëndim. "Ne nuk kemi kushtet, fuqinë ose entuziazmin për të ndryshuar botën". Sipas kryeministrit, Shqipëria nuk mund të durojë tërë barrën mbi vete, por në qoftë se ngarkesa do të ndahen në mënyrë të barabartë, atëherë Shqipëria do të marrë pjesën që do ti jepet.
- Ministri i Brendshëm, Saimir Tahiri, ka thënë gjatë një interviste se kriza e refugjatëve nuk është vetëm një sfidë për Shqipërinë, por për të gjitha vendet e Bashkimit Evropian. Për t'iu përgjigjur një krize të mundshme refugjatësh duhet të bëhet në bashkëpunim dhe angazhim mes të gjitha vendeve. Kjo nuk është një krizë që mund të trajtohen nga një ose dy vende, si Greqia apo Italia, por ky është një problem që ne të gjithë e ndajmë dhe angazhimi i BE-së është i domosdoshëm për menaxhimin e kësaj situate.
- Dhjetra oficerë të Forcave të Ndërhyrjes së Shpejtë (FNSH) janë vendosur në pikat kufitare me Greqinë dhe Maqedoninë që të përballen me fluksin e refugjatëve sirianë. Policia e Korçës ka konfirmuar se zyrtarët janë të stacionuara në zonën e Kapshticës, për të mbështetur njësitë patrulluese kufitare. Strukturat e FNSH-së janë dërguar në pikat e kontrollit të doganave të Qafë-Thanës, Kapshtica, Tre-Urat, Kakavijë, Qafë-Botës, si dhe ata janë në dispozicion dhe të mbajtur në kontroll situatën në kufi.
- Në "Top Story", zëvendësministri i Punëve të Brendshme, Gjebrea tha se diskutimet me Greqinë janë në vazhdim dhe se përkrahja nga Bashkimi Evropian është e domosdoshme në qoftë se Shqipëria pranon refugjatët. Gjebrea shpjegoi gjithashtu se një marrëveshje e veçantë është arritur trupat italiane, ku 450 trupa të FNSH (forcat e ndërhyrjes së shpejtë) janë të vendosura tashmë në kufirin me Greqinë duke qënë se është parashikuar një mundësi për një fluks refugjatësh.
- Zëvendësministri i Brendshëm, Ilir Marko, gjatë raportimit para Komitetit të Punëve të Jashtme të Kuvendit, ka thënë se vetëm 50-60 refugjatë kanë tentuar të kalojnë kufirin për në Shqipëri në 2 muajt e fundit, por hyrja e tyre është mohuar për shkak se ata nuk kishin dokumentaq . Këto emigrantë erdhën nga vende si Mali dhe Pakistan, dhe jo nga

zonat e luftës. Ai gjithashtu tha se ndryshe nga Maqedonia dhe Greqia, Shqipëria ende është përballur me një fluks masiv të refugjatëve dhe vendimi për të pranuar refugjatët do të jetë një vendim politik.

- Që nga 7 mars, mbi 50 trupa të policisë kufitare në Korçë kanë patrulluar gjatë gjithë vijës kufitare me Greqinë, forcat e ndërhyrjes së shpejtë janë të vendosura në afërsi të kufirit, duke monitoruar "pika kryq të refugjatëve".
- Drejtori i Përgjithshëm i Kufijve, Genc Merpeza, ka thënë se në rast të një fluksi refugjatësh, policia e shtetit do të kërkojë ndihmë nga Forcat e ushtrisë për të mbajtur kufijtë nën kontroll. Aktualisht situata në kufi është e qetë, edhe pse një grup i vogël i emigrantëve kanë mbërritur në Konicë, rreth 27 km larg nga kufiri greko-shqiptar. Sipas policisë, Shqipëria mund të presë 2.000 refugjatë. Vetëm javën e kaluar, policia kapi në Gjirokastër 5 shtetas nga Morocco të cilët u dërguan përsëri në Greqi.
- Kryetari i Kuvendit, Ilir Meta ka thënë se Shqipëria do të ndikohet nga kriza e refugjatëve dhe se si pjesë e familjes euroatlantike, Shqipëria do të veprojë në kuadër të kapaciteteve të saj dhe do të japë kontributin e saj. Meta tha se SHBA-ja dhe BE-ja duhet të ndërhyjnë dhe të ndihmojnë në zgjidhjen e konfliktit në Siri, i cili ka shkaktuar krizën e refugjatëve.
- Kryetarja e Komisionit Parlamentar të Integritimit, Majlinda Bregu, kritikoi qeverinë për mos marrjen e ndonjë mase mbi krizën e refugjatëve që po i afrohen Shqipërisë. Bregu tha se jo vetëm që ka nevojë për një plan konkret nga ana e Këshillit të Sigurimit të shtetit, por duhet të trajtojnë krimin e organizuar dhe trafikimin e mundshëm të refugjatëve gjatë qëndrimit të tyre tranzit në Shqipëri.
- **Qeveria themelon Komisionin për Refugjatë** - Ky komision do të shërbejë si një autoritet vendimmarrës për azilin dhe refugjatët dhe do të jetë përgjegjës për menaxhimin e një fluksi të mundshëm të refugjatëve që pritet të mbërrijnë në Shqipëri. Komiteti do të kryesohet nga një Komisioneri Kombëtar me anëtarë nga Ministria e Brendshme, Ministria e Mirëqenies Sociale, Ministrinë e Arsimit, Ministria e Shëndetësisë, Shërbimi Sekret i Shtetit dhe Komiteti i Helsinkit.
- Ne Tiranë, 18 mars, Komisioneri i BE-së për Migrim, Çështje të Brendshme dhe Shtetësi, Dimitris Avramopoulos, siguroi se Shqipëria nuk do të jetë vetëm dhe BE-ja do të jetë e gatshme për të ndihmuar qeverinë shqiptare në të gjitha aspektet në rast të një fluksi të emigrantëve. Ai e ka mirëpritur lajmin e qeverisë shqiptare për planin e emergjencës për t'u marrë me refugjatët, dhe ka kërkuar nga zyrtarët shqiptarë për më

shumë përpjekje për uljen e migracionit të paligjshëm. Ministri i Brendshëm, Saimir Tahiri, tha se Shqipëria është e gatshme për të ndihmuar me krizën e refugjatëve në mënyrë që të shërbejë me detyrat e saj dhe të marrë përgjegjësinë, por ka nevojë për më shumë koordinim në këtë kontekst, duke marrë parasysh të gjitha masat: nga shkëmbimi i Informacione të strukturave të ngurta për pranimin fillestar të refugjatëve .

- Përveç kampit në Kapshitc, do të krijohen dy kampe të tjera në Korçë për akomodimin e emigrantëve sirianë që priten të mbërrijnë në Shqipëri. Kampet e Pocesta dhe Drenova pranë Korçës mund të presin rreth 3,000 duke qënë se kushtet aty janë inspektuar nga autoritetet lokale të emergjencës civile. Ministria e Brendshme ka miratuar përdorimin e kampit ushtarak në Pocestës për të akomoduar refugjatët.
- Drejtori i përgjithshëm i kufirit dhe i Imigracionit, Genc Merepeza tha se janë identifikuar deri më tani 3 pikë, përmes të cilit refugjatët sirianë kanë gjasa për të hyrë në Shqipëri. Këto pika janë përgjatë kufirit të Greqisë, por asnjë lëvizje ende nuk është zbuluar, tha Merepeza. Ai njoftoi gjithashtu se 15 skanera janë duke u instaluar në stacionet e policisë kufitare, në mënyrë që të merren gjurmët e gishtave të gjithë refugjatëve që do të hyjnë në Shqipëri.
- Me 23 Mars – Ministri i Mbrojtjes, Mimi Kodheli, deklaroi se nuk ka vend për shqetësim se vendi do të de-stabilizohet në rast të një fluksi të emigrantëve që vijnë kryesisht nga zonat e luftës. Kodheli tha se në rast të një fluksi refugjatësh, Shqipëria do të përgatitet dhe do të ndihmohet nga Bashkimi Evropian.
- Ministri Saimir Tahiri gjatë një seance dëgjimore në Komisionin Parlamentar të Sigurisë Kombëtare më 23 mars në Shqipëria tha se ka marrë masa paraprake për të përballuar një fluks të mundshëm të emigrantëve. "Shqipëria, ashtu si vendet e tjera të rajonit apo Evropa, nuk është immune nga faktori i emigrantëve. Në këtë kuadër, qeveria ka marrë masa paraprake të tilla si Plani i Emergjencës të zhvilluar nga Këshilli i Ministrave, për forcimin e monitorimit dhe sigurinë e kufijve. Ai gjithashtu tha se gjatë 2 viteve të fundit, më shumë se pesë mijë njerëz nga vendet e luftës janë përpjekur të hyjnë në Shqipëri, por policia e shtetit, në bashkëpunim me partnerët, i ka identifikuar ata dhe bazuar në kuadrin ligjor kombëtar dhe ndërkombëtar i ka kthyer në vendet ku ata kaluan kufirin.

- OSBE-së trajnon policinë shqiptare - Prania e OSBE në Shqipëri filloi me një seri seminaresh për kufijtë Shqipëtarë dhe për policinë e migrimit me qëllim të ngritjes së kapaciteteve të tyre për t'iu përgjigjur sfidave të migracionit të parregullt, pasi rritja e migrantit rrjedh përmes Ballkanit perëndimor. Trajnimi i parë u organizuar në partneritet të ngushtë me Drejtorinë e Policisë së Shtetit shqiptar dhe Drejtorinë e Përgjithshme të Kufirit dhe Migracionit, ku u zhvillua në Korçë, ku 20 policisë kufitare dhe të migracionit janë trajnuar mbi masat që duhen marrë për të përballuar me situatën. Subjektet janë bazuar në Frontex dhe EUROPOL, dhe përfshiheshin rrugët e emigrantëve, të parakontrollit e emigrantëve, profilizimin e luftëtarëve të mundshme terroriste, si dhe zbulimin e veprave penale. Trajnimi u realizua nga ekspertët e Njësisë Shqiptare Europolit Kombëtar dhe e Kufirit shqiptar dhe Migracionit. OSBE-ja, së bashku me partnerët e saj shqiptarë, do të organizojë seminare të ngjashme në ditët e ardhshme me policinë kufitare dhe migracionit në Gjirokastrë dhe në Shkodër.

Civil Society Organization and Human Rights Institutions

- Organizatat ndërkombëtare si UNHCR, IOM, Kryqi i Kuq, UNICEF, Save the Children, etj i kanë kërkuar vazhdimisht autoriteteve shqiptare të marrin masa dhe ata deri më tani kanë ofruar ndihmën e tyre në furnizimet e materialeve të tilla si tenda, enë, rroba, ilaçe dhe pajisje të emergjencës. UNHCR ka sugjeruar se Shqipëria mund strehojë 3000-4000 refugjatë. UNHCR gjithashtu sugjeroi se Shqipëria mund të shërbejë si bazë e regjistrimit për refugjatët.
- Totozani në Tabanovcë: Ne do të monitorojë kushtet e trajtimit të refugjatëve – Avokati i Popullit, Igli Totozani, i cili gjithashtu është dhe President i Avokatëve të Popullit të Mesdheut, ka vizituar pikën kufitare të Tabanoc me Maqedonisë dhe Greqisë. Rreth 700.000 refugjatë nga Siria dhe vende të tjera të Lindjes së Mesme e kanë kaluar këtë pikë kufitare në 7 muajt e fundit, duke përfshirë edhe viktimat e luftës, emigrantëve ekonomikë, si dhe të miturit e pashoqëruar.
- Ombudsmeni, Igli Totozani, i ka bërë thirrje qeverisë shqiptare për të filluar marrjen e masave për të pranuar një fluks të mundshëm të refugjatëve, sipas të gjitha standardeve evropiane, ndërkombëtare dhe të drejtave të njeriut. Ai gjithashtu tha se autoritetet e policisë duhet të mobilizohen në rritjen e masave të sigurisë për refugjatët dhe për të ndaluar çdo përpjekje të trafikimit njerëzor.

- Zëdhënësi i UNHCR Carlotta Sami, tha se refugjatët që kërkojnë të vijnë në Evropë, do të gjejnë rrugë alternative dhe nuk do të ndalen nga mbyllja e kufijve. Si dhjetëra mijëra emigrantë mbeten të bllokuar në kampin e refugjatëve të Idomeni në Greqi, ekspertët parashikojnë se një rrugë e re mund të hapë nga Greqia në Shqipëri nëpërmjet kufirit të Kapshiticës, dhe duke vazhduar në Mal të Zi.
- Më 19 mars, Avokati i Popullit Igli Totozani, bëri publik planin e veprimit rajonal për trajtimin e krizës së refugjatëve që u hartua në Selanik nga nëntë Ombudsmanëve nga vendet e rajonit (Shqipëri, Austri, Kroaci, Greqi, Kosovë, Maqedoni, Serbi, Slloveni dhe Turqi). Ky plan i përbashkët nënvizon se refugjatët duhet të mbrohen nga çdo formë diskriminimi dhe se vendet pritëse duhet të garantojnë për sigurinë e tyre. Ajo gjithashtu propozon procedura të përbashkëta për të pranuar refugjatët dhe grupet më të rrezikuara në mesin e tyre. Totozani tha se ky plan përgatit Shqipërinë të përballet me një fluks të mundshëm të refugjatëve.
- Avokati i Popullit, Igli Totazani ka shprehur pakënaqësinë e tij me autoritetet, për shkak se ata kanë dështuar të japin informacion mbi gjendjen apo një plan masash deritanishme e cila pengon përgjegjësinë e saj kushtetuese për të monitoruar masat që po merren. "Unë jam aktualisht në Gjirokastrë duke monitoruar e situatën, sepse kjo është një çështje e të drejtave të njeriut. Nuk ka kampe në dispozicion për të mirëpritur refugjatët. Autoritetet duhet të na tregojnë se ku janë ngritur kampet, kështu që ne mund të shkojmë dhe ti vizituar ato." -tha Avokatit të popullit.